

“Muhteşem bir yeteneğin kanatlandığına
tanık olmak büyüleyici...”

—John Updike, *The New Yorker*

JOHN CHEEVER
güz NEHRİ ve
DAHA ÖNCE DERLENMEMİŞ
DİĞER HİKÂYELER

Türkçeleştiren: Niran Elçi

John Cheever

Amerika'nın önde gelen yazarlarından John Cheever, *John Cheever'in Hikâyeleri* başlıklı öykü kitabıyla 1979 yılında Pulitzer Ödülü ile National Book Critics Circle Ödülü'nü kazandı. Öykülerinde Amerika'nın taşra manzaralarını yansıtan yazar, genellikle küçük, sıradan insanı konu alır. *Dev Radyo*, *Güle Güle Kardeşim* ve *Yüzücü* gibi öykü kitaplarının yanı sıra *The Wapshot Chronicle* (1958), *The Wapshot Scandal* (1965), *Bullet Part* (1969) ve *Falconer* (1977) gibi romanların da yazarıdır. Cheever 1982 yılında hayatını kaybetmiştir.

Niran Elçi

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünü bitirdi. 2001 yılından beri çeviri yapan Niran Elçi, yüzden fazla eseri çevirdi. Bram Stoker, George Orwell, George Saunders ve Terry Pratchett, eserlerini çevirdiği yazarlar arasındadır. Aynı zamanda *Karaböcü* serisi, *Adamı Zorla Cadı Yaparlar*, *Kurabiye Uçan Omler* gibi çocuk kitaplarının da yazarıdır.

GÜZ NEHRİ

© 2015, Tudem Yayın Grubu

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

Metin hakları © 1994, Chicago Review Press

İlk baskı 1994 yılında, Amerika'da *Fall River and Other Uncollected Stories* adı ile Chicago Review Press tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın telif hakları Susan Schulman Literary Agency ile anlaşmalı olarak Loredana Rotundo Literary Agency aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: John Cheever

TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi

EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın

DÜZELTİ: Şirin Etik

KAPAK TASARIMI: Burak Tuna

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara

Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Kasım 2016 (2000 adet)

ISBN: 978-605-5060-64-0

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 26886

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

JOHN CHEEVER

gÜZ NEHRİ ve

DAHA ÖNCE DERLENMEMİŞ
DİĞER HİKÂYELER

Türkçeleştiren: Niran Elçi

Deli

İçindekiler

Önsöz	9
George W. Hunt'ın Kaleminden John Cheever	13
Güz Nehri	35
Geç Toplantı	41
Alman Birası ve Bermuda Soğanları	48
Bir Seyyar Satıcının Özyaşamöyküsü	60
Geçerken	66
Bayonne	95
Prenses	106
Striptizci	115
Genç Eş	122
Saratoga	132
Âşık Olduğu Adam	152
Aile Yemeği	172
Fırsat	180

Önsöz

1979’da, *John Cheever’ın Hikâyeleri* Pulitzer Ödülü kazandı. Antolojisi yayımlanırken John Cheever *Newsweek* dergisi için kısa hikâye türünü savunan zarif bir yazı yazdı. “Neden Kısa Hikâye Yazıyorum” başlıklı yazısında, bu anlatım biçimindeki “hızın” yani olayları ve karakterleri aktarma hızının “yaşam tarzlarımızdaki yeniliği” en iyi şekilde kayda geçirdiğini savunuyordu. “Bizler göçebe değiliz,” diyordu Cheever, “ama büyük ülkemizde yoğun bir göçebelik durumu söz konusu. Yoğun ve süreksiz deneyimler yaşadığımız sürece, edebiyat dünyamızda kısa hikâye hep olacak.”

Aynı makalede, John Cheever, “Cheever diyarının” istihzayla yorumladığı unsurları kullanarak bir hikâyenin ana hatlarını çiziyor. Onun banliyösü –ideal bir banliyöden çok, hayali bir banliyödür– Elizabeth dönemi İngiltere’sini ve iç savaş öncesi Güney’i taklit eden evleri barındırıyor. Sahneye “muzaffer bir ev hayatı” hükmediyor. Hatta çimenlik bir alana “Sigara İçmek Yasak” tabelası dikilmiş.

Newsweek'teki makalesinde Cheever, Buhran Dönemi'nden, hacizlerden, yarış pistlerindeki simsarlardan, garsonlardan, kasvetli pansiyonlardan ya da devrimci radikalizmden bahsetmez. Oysa, Amerikan edebiyatının en gizli hazinelerinden biri olan John Cheever bu tür konularla ilgileniyordu ve onları unutulmaz bir biçimde işliyordu.

Cheever'ın ünlü "banliyö hikâyeleri"nin sadık takipçileri, 30'lardan ve 40'lardan kalma bu hikâyeleri, yabancı bir diyardan anlatılmış gibi hissedebilir başta, ama eleştirmenler bu hikâyeleri uzun zamandır biliyor ve seviyordu. Cheever'ın biyografisini yazan Scott Donaldson bu hikâyelerdeki karakter zenginliği hakkında şu yorumu yapar:

"Zaman zaman ekonomik kriz Cheever'ın karakterlerini insanlıklarından ödün vermeye ve umutlarını terk etmeye zorlar. Sonraki dönemlerin eleştirmenleri Cheever'ın işçi sınıfına dair donanımını bilmezken o, yemek arabası işçilerinin, striptizcilerin ve talihi ters gitmiş denizcilerin kasvetli ve sevgisiz hayatlarını gündeme getirir. Hikâyeleri, beklentilerin düştüğü bir dönemde vakarlarını korumaya çalışan orta sınıf insanların hikâyesini etkili bir biçimde yakalar."¹

(62)

1 Scott Donaldson. *John Cheever. A Biography*. New York: Random House, 1988.

James E. O'Hara, Cheever'in anlatımsal içgüdüsünün elli sene önce açıkça ortada olduğunu söyler. O'Hara'ya göre eserleri "umut vadetmeyen bir malzemede –çocukların dans derslerinden yarış pisti romansına kadar– gizli bir önem keşfetmek gibi tekinsiz bir yetenek sergiler... 'Geçerken' Cheever'in daha yirmi dört yaşındayken zamanın siyasi gerçekliklerine olağanüstü bir duyarlılık gösterdiğine dair ikna edici bir kanıt sunar."

O'Hara incelemesini, Cheever'in 30'lar ve 40'larda yazdığı hikâyelerin öğrenciler ve okurlar için çok daha kolay ulaşılabilir olacağını umduğunu ifade ederek bitirir:

"Eğer bu olursa, Cheever'in yaşlandıkça daha da üzerine titrediği düşünceli okurlar, onun hikâyecilik yeteneğinin tüm kapsamını keşfedecek ve sonuç olarak Cheever'in Amerika'nın en iyi hikâyecilerinden biri olarak ünü büyüyecek."²
(9-13)

Cheever'in ünlü romanı *Doğancı* okurları nasıl bir hapisanenin beklenmedik dünyasına atıyorsa, bu derlemedeki pek çok hikâye de Cheever'in "yoğun ve sürekli" deneyimimizi sandığımızdan daha kapsamlı bir biçimde konu ettiğini bir kez daha kanıtlayacak.

Daha Önce Derlenmemiş On Üç Hikâye kronolojik olarak sıralandı ve her hikâyeye ilk kez çıktığı yayının adı ve

2 James Eugene O'Hara. *John Cheever: A Study of the Short Fiction*. Boston: Twayne Publishers, 1989.

tarih eklendi. Hikâyeler, yazımların ve noktalama işaretlerinin tutarlı bir hale getirilmesi dışında, ilk yayımlandıkları haliyle kitaba alındı.

JOHN CHEEVER

güz NEHRİ ve

DAHA ÖNCE DERLENMEMİŞ
DİĞER HİKÂYELER

Türkçeleştiren: Niran Elçi

“Bu dünyanın yozluğu her şeye siniyor.
Yapacağımız tek şey onu değiştirmek.”

Pulitzer ödüllü yazar John Cheever, bu ilgi çekici derlemede, okuyucuları meteliksizlerin, gece kulüplerinin, çaresiz kumarbazların ve ertelenen umutların kasvetli dünyasına götürüyor. Amerikan yazınının gerçek bir hazinesi olarak nitelenen bu hikâyeler, Cheever’ın ününe yeni bir boyut katıyor. Derlemede yer alan hikâyeler, yazarın 1950’lerde yazdıklarını tanıyan okuyucular için bir sürpriz, yeni okumaya başlayanlar içinse kusursuz bir başlangıç olacak.

“Cheever’ın ilk eserleri,
dehasının habercisi.”

USA Today

delidolu.com.tr
f /delidolu

@delidolukitap
@delidolukitap

ISBN: 978-605-5060-64-0

9 786055 060640